

Algemene aspecten en maatregelen voor energiebesparing

Even voorstellen

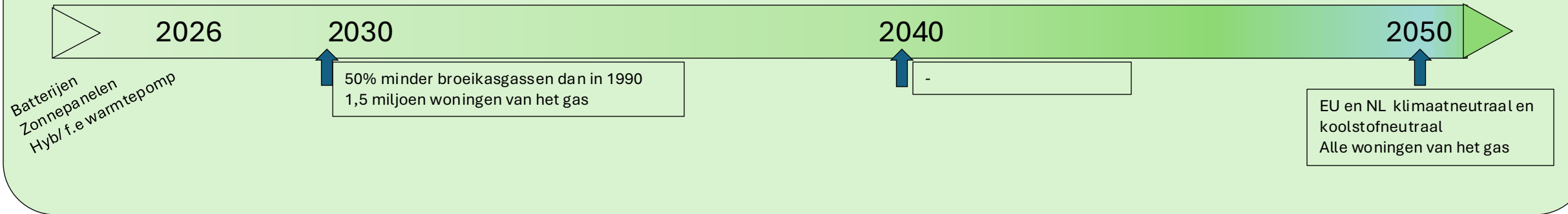
Geert Meursing

- Gepensioneerd en nu vrijwilliger
Energiecoach gemeente Emmen
Energiecoach gemeente Borger-Odoorn
Lid werkgroep Duurzaam Dingspil in Borger
- Kennis/ ervaring:
Luchtdichtheidsmetingen van gebouwen (blowerdoortest)
Het maken van warmtescans
Multi disciplinaire aansturing van technisch specialisten
Engineering- en Onderhoudsmanagement
Onderzoek-, Keuring- en Inspectietechnieken

De DAG van VANDAAG

In Transitie naar klimaat- en koolstofneutraal

Thuis gebruiken we gas en stroom om comfortabel te wonen, ons eten te bereiden, te kunnen douchen en voor informatievoorziening en de aandrijving van hulpmiddelen en gereedschappen.

1. Gas en olie worden duurder
2. Meer elektrisch
3. Andere bronnen van energie

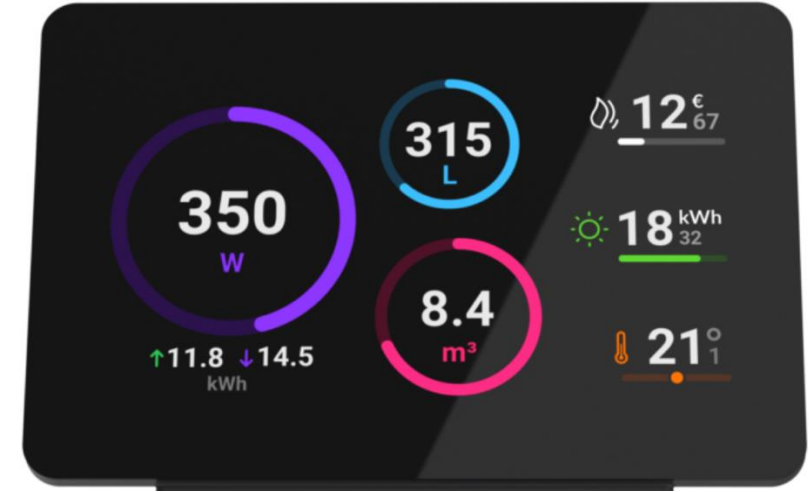
(Wat?) kunnen we (nu) doen

INZICHT

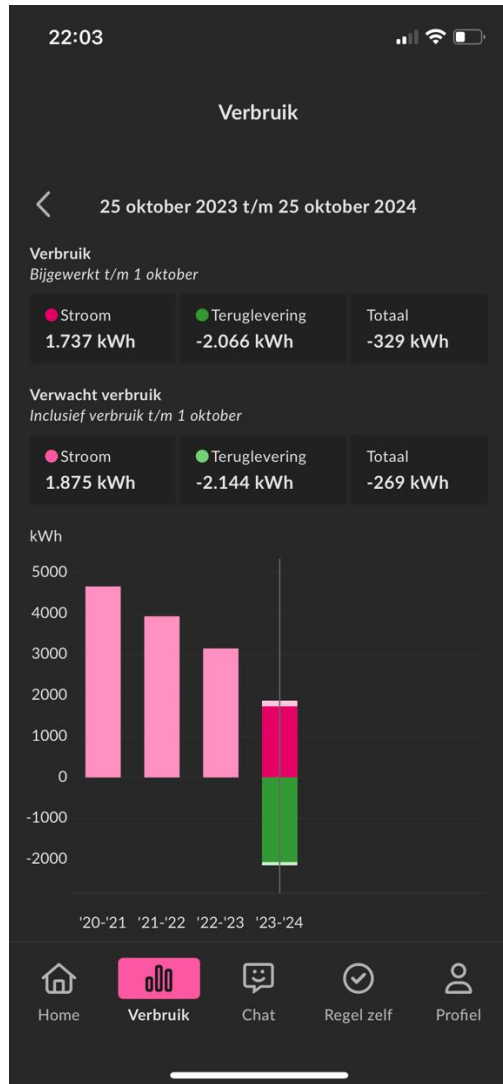
METEN = WETEN

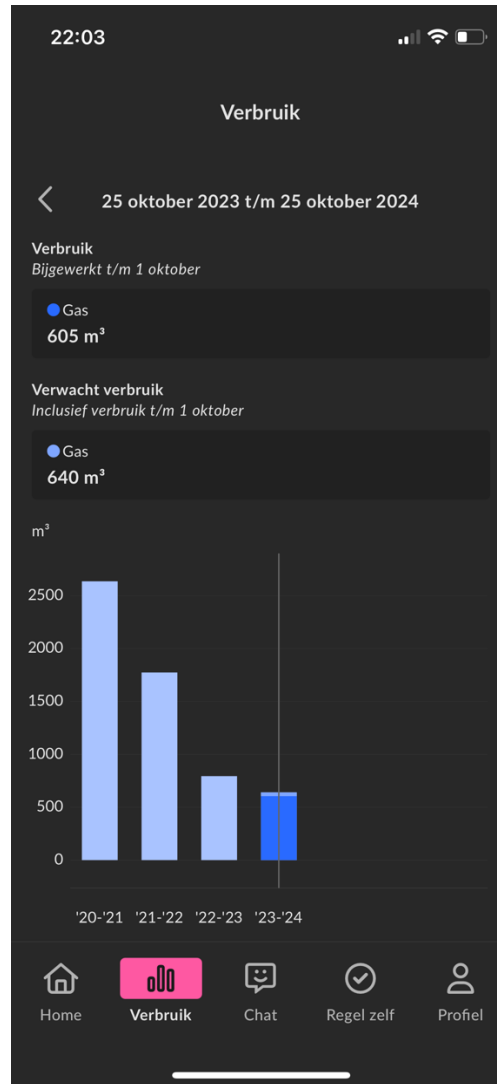
- VOORKOMEN VAN VERSPILLING
- BESPAREN
- MAKEN VAN EEN PLAN

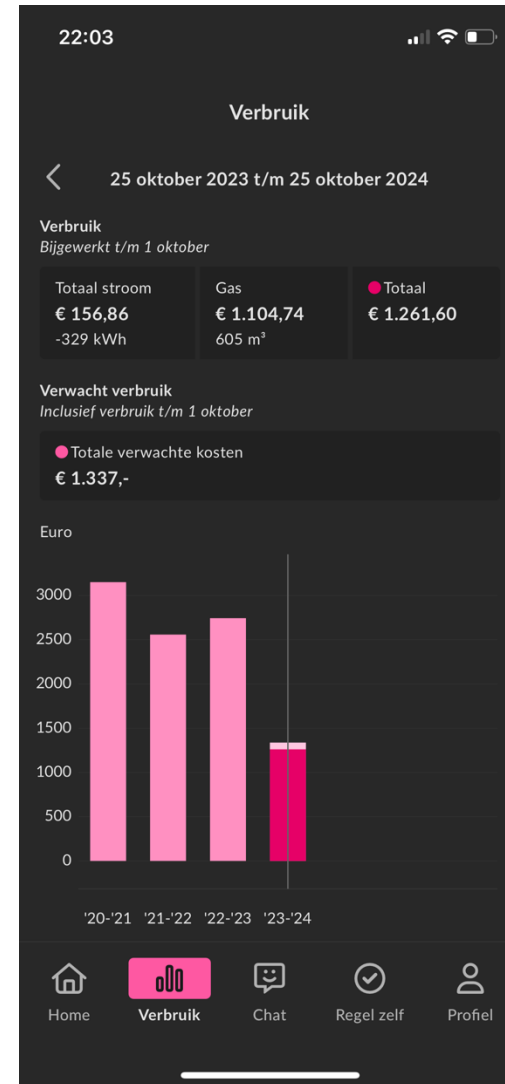
We kunnen ons energieverbruik beïnvloeden

STROOM

GAS

KOSTEN

STROOM

**VOORKOM SLUIPVERBRUIK
KEN JE ENERGIESLURPERS**

1 Wh stroom kost per jaar ~ € 3,40

bij een stroomprijs van € 0,40 kWh

Verwarmen met stroom is 2 ½ x duurder dan verwarmen met gas

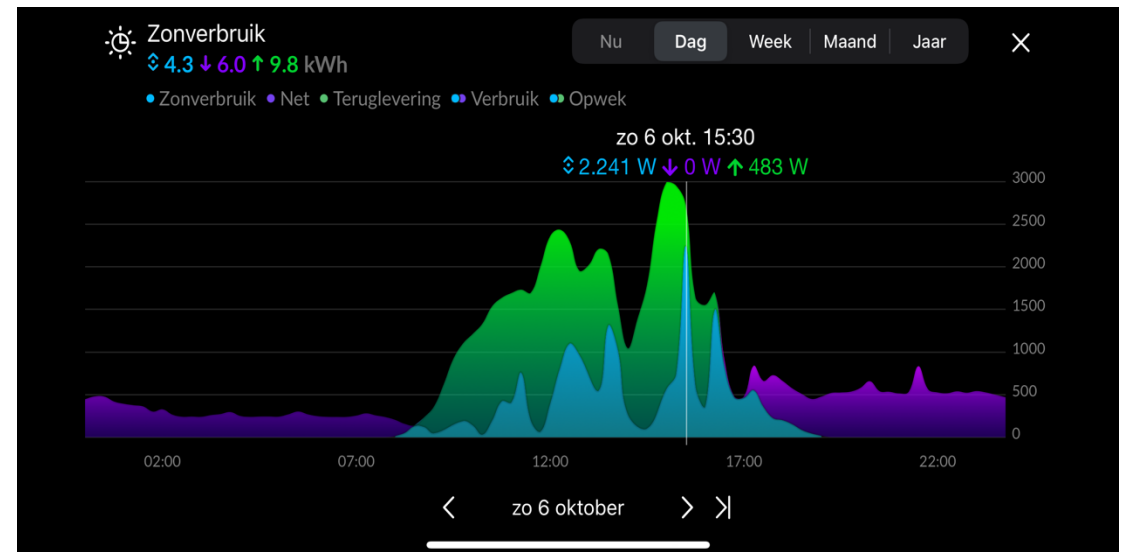
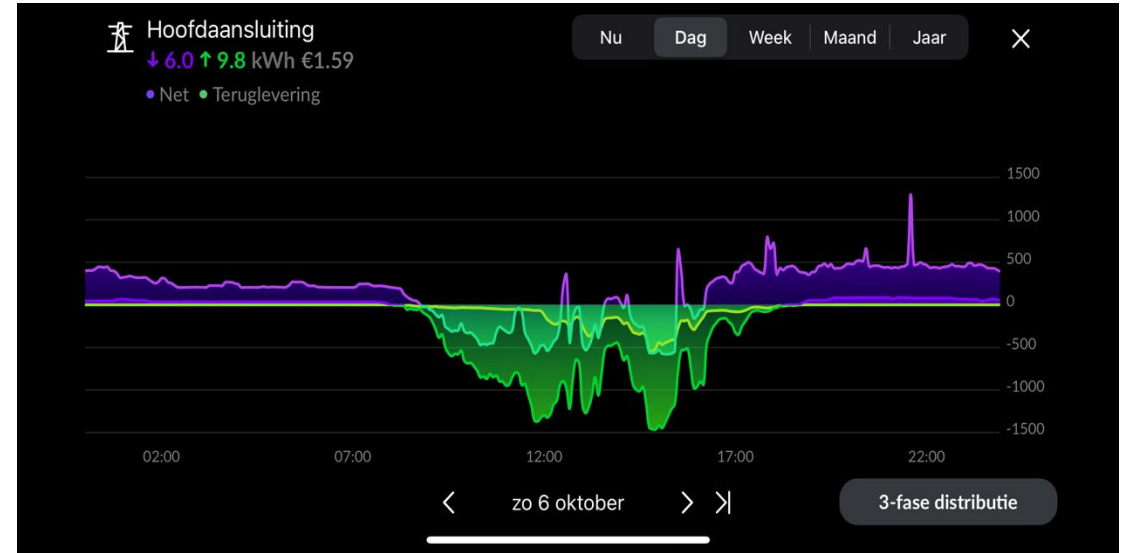
De energie van 1 m³ gas = ~ 9,2 kWh stroom

Bij een gasprijs van € 1,40 per m³ en € 0,40 kWh voor stroom

**De 'gemiddelde' koelkast verbruikt ~ 150 kWh per jaar
een 15 jaar oude koelkast ~ 400 kWh**

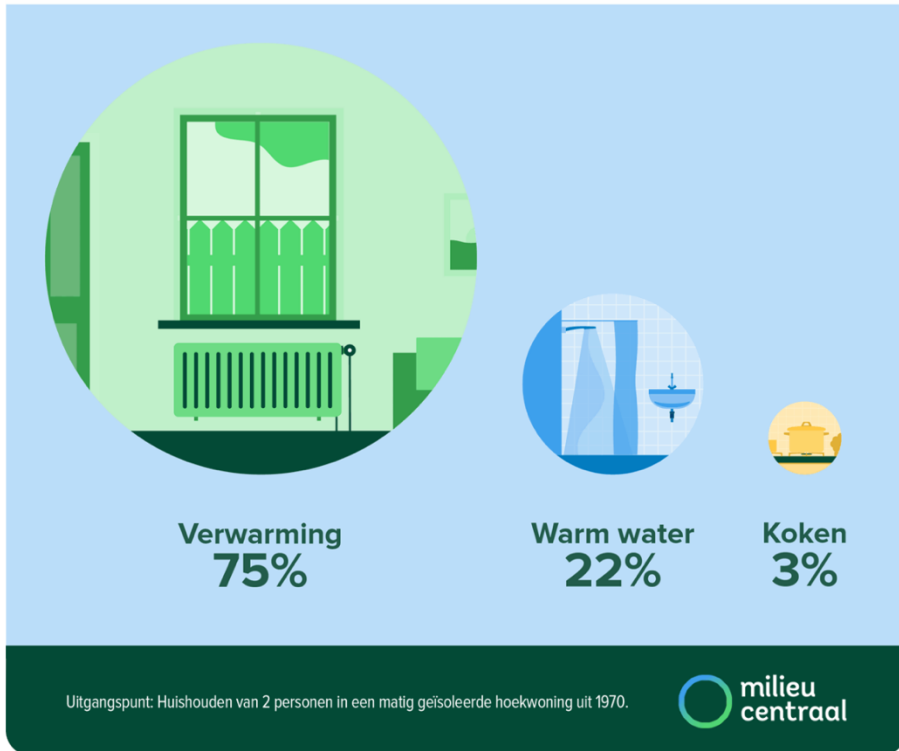
bij een stroomprijs van € 0,40 kWh dus € 60 respectievelijk € 160

Het stroomverbruik op een willekeurige dag

GAS

HIER GAAT JE GASVERBRUIK AAN OP

BEINVLOEDING DOOR:

MINDER/ EFFICIENTER GEBRUIK

Douchekop, thermostaat, warme schil, cv inregelen (*)

BEPERKEN VERLIEZEN

Luchtstroomlekken, warmtelekken

ISOLEREN

Dak, glas, gevel/ muur, vloer, cv leidingen, boiler

ALTERNATIEVEN

Airco, Warmtepomp, Zonneboiler, WTW ventilatie, ...

- (*) De cv-ketel werkt niet condenserend als;
- de cv retourtemperatuur erg heet is (> 60°C)
  - er buiten een witte rookpluim uit de cv-uitlaat komt

ISOLEREN = goed informeren

Vraag minimaal 2 offertes, erkend isolatiebedrijf, controleer ervaring

Isoleren kan warmteverlies met 60% verminderen

Eerst de naden en kieren sluiten

Berekend voor: **Hoekwoning**

Besparing bij 1,45 euro/m³ gas

 Isoleren schuin dak eenmalige kosten: € 5.700	€ 600 per jaar
 HR++ glas eenmalige kosten: € 4.000	€ 370 per jaar
 Isoleren spouwmuur eenmalige kosten: € 2.400	€ 580 per jaar
 Isoleren vloer eenmalige kosten: € 2.000	€ 190 per jaar
Je bespaart per jaar totale kosten: subsidie:	€ 1.740 € 14.100 - € 3.950

Let op: maak kieren dicht en zorg voor goede ventilatie!

Gerekend met een hr-ketel. Subsidiebedrag geldt als je 2 maatregelen neemt.
Toelichting energieprijzen: zie milieucentraal.nl/energieprijzen-besparing.

Niet elke muur of spouw is geschikt
Verkeert isoleren kan leiden tot;

- ventilatieproblemen
- vochtproblemen
- schimmelgroei
- houtrot

ER IS IETS TE KIEZEN

elke keuze heeft zijn eigen toepassingsgebied met voor- en nadelen

MINERALE ISOLATIE

- Glaswol
- Steenwol

SYNTHETISCHE ISOLATIE

- PIR/ PUR
- Tempex
- EPS korrels

- Waarschuwingen voor gezondheidsklachten en milieu impact

- THERMOSHEETS**
warmte reflecterende folie

BIO BASED ISOLATIE

- Vlas
- Hennep
- Stro
- Houtvezel
- Kurk

- Duurzaam
- Gezond binnenklimaat
- Hitte isolatie
- Isolatie en comfort
- Extra subsidie

GEZOND KLIMAAT door VENTILATIE !

Mogelijk klachten van onvoldoende ventilatie

Hoofdpijn

Lusteloos

Vermoeid

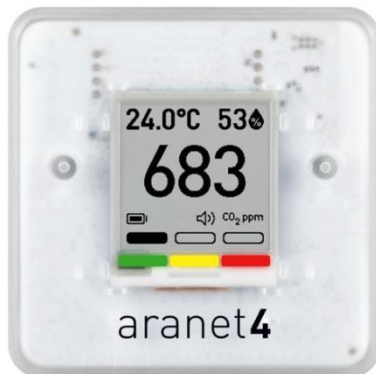
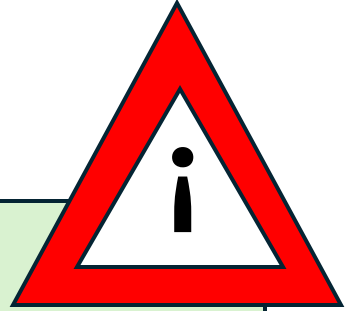
Onrustige slaap

COPD

Allergie

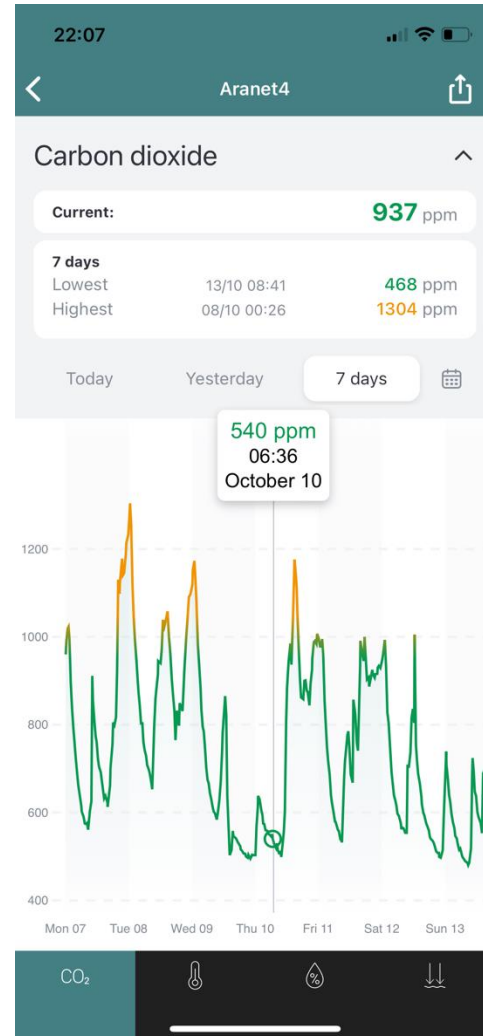
Schimmels

Apneu

CO2 en Luchtvochtigheid

Hoe gezond is ons klimaat in huis?

7 tot 13 oktober

CO2

Luchtvochtigheid

OPSPOREN VAN WARMTELEKKEN

Thermografie

Het meten van warmtestraling, temperaturen van oppervlakken

Voorwaarde temperatuurverschil van ~ 20 °C, droog, geen zon op de gevel

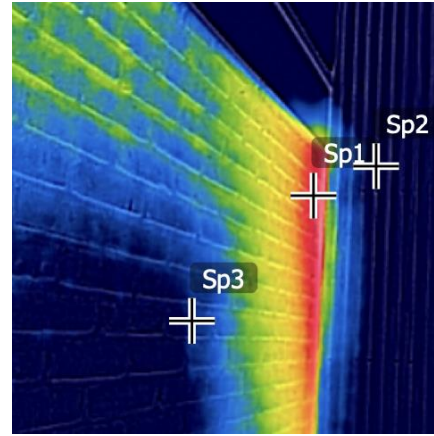
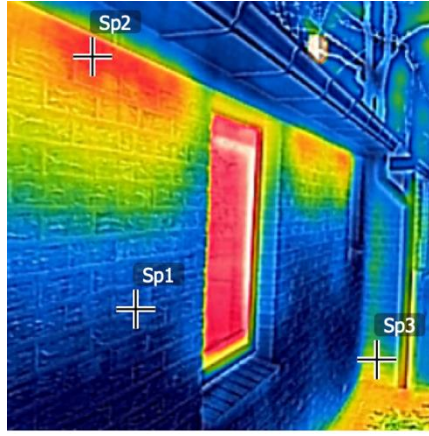
In de meeste Drentse gemeentes
zijn hiervoor een aantal energiecoaches opgeleid

WARMTELEKKEN

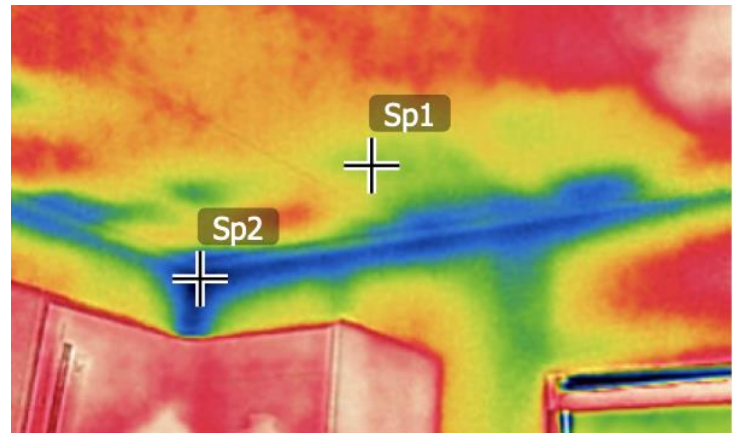
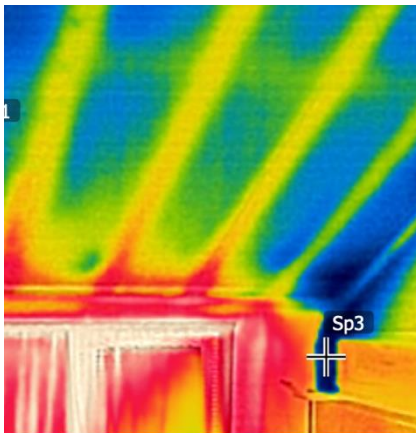
Betekenis kleuren

Rood = warm

Blauw = koud

Buitenzijde

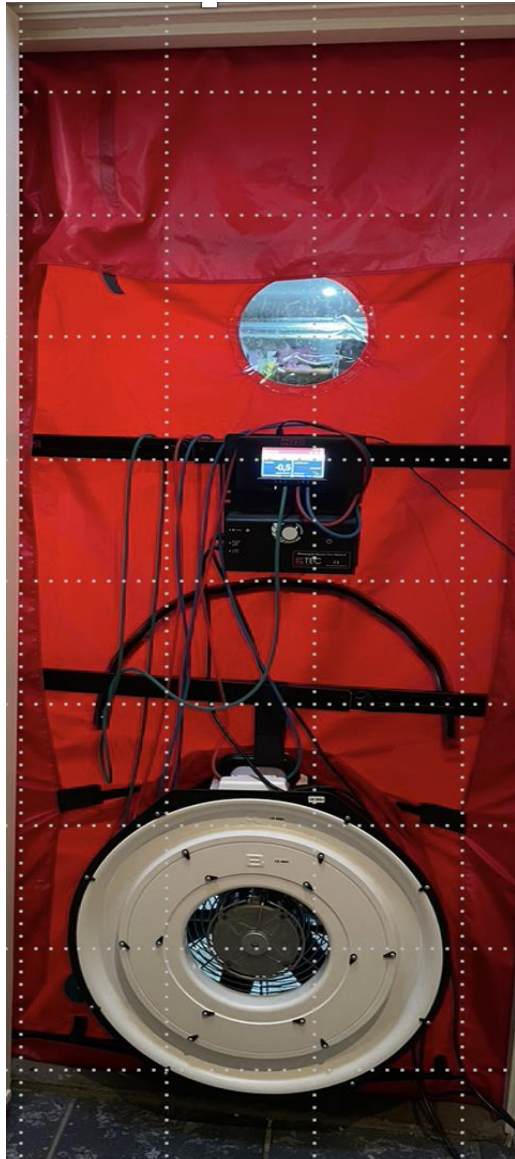
Binnenzijde

Luchtdichtheidsmetingen

Met gebruik van blowerdoor, thermografie en kunstmatige rook

Opsporen oorzaken in gebouwen van;

- Tochtklachten
- Condensatie
- Schimmelvorming
- Vochtproblemen
- Gebouwschade
- Geuroverlast
- Een slecht functionerend ventilatie systeem
- Een hoge energierekening

Aangeboden door de Gemeente Emmen

Jaarlijkse besparing door het dichtmaken van naden en kieren

Wist je dat?

Als alle naden en kieren in je huis dicht zijn, kan de verwarming vaak ook een graadje lager. In een gemiddelde hoekwoning scheelt dat bij elkaar zo'n 250 euro per jaar!

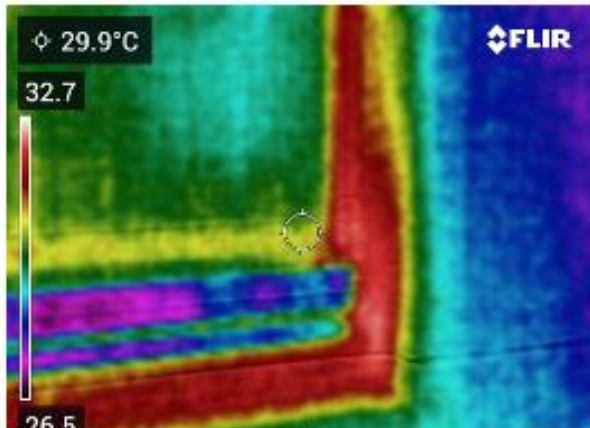

Het dichtmaken van alle naden en kieren in een gemiddelde hoekwoning of 2-onder-1-kap scheelt zo'n 70 m³ gas per jaar. Bij een gasprijs van € 1,20 per m³ komt dat neer op een jaarlijkse besparing van € 90

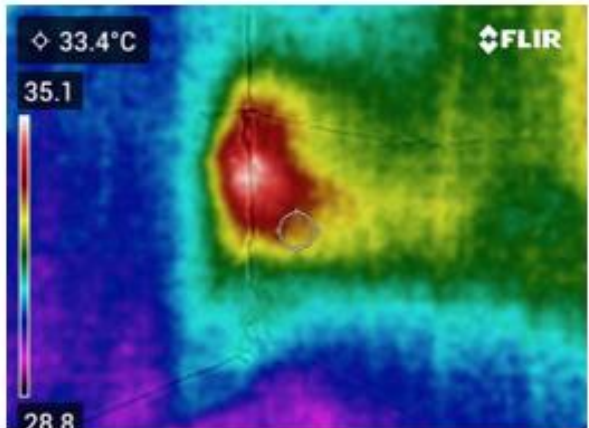
Als de thermostaat dan ook nog een graadje lager kan (omdat het huis warmer aanvoelt), dan bespaar je nog eens zo'n € 190 per jaar. Samen € 250 per jaar!

Een paar voorbeelden

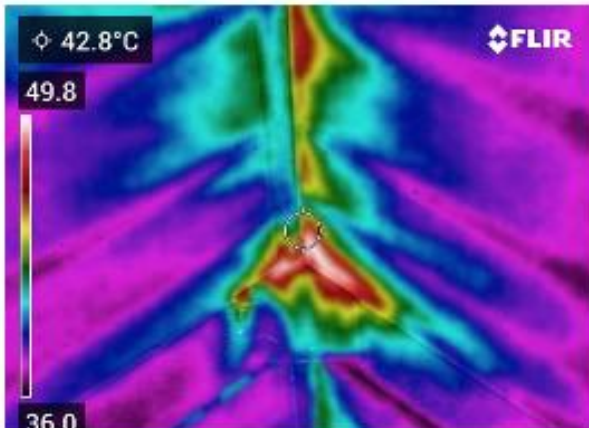
Buitentemperatuur ~ 30 °C

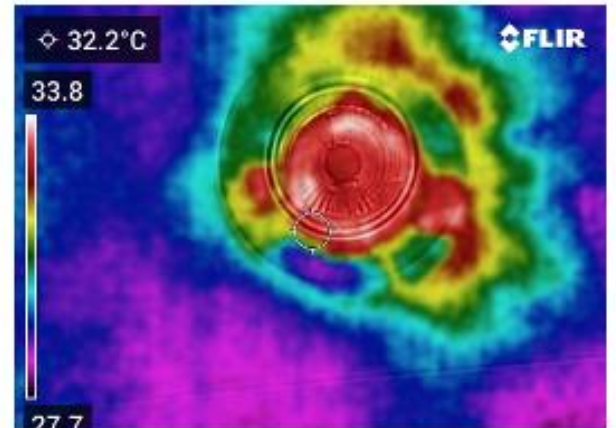
voor deur

Kozijn

De nok van het dak

Spotjes

Veel voorkomende lekkageplaatsen

- Ramen en deuren in de buitengevel maar ook binnen op de grens warme en koude schil (*garage/berging/kelder*)
- Kruipluik en meterkast
- De nok van het dak, en de aansluiting van het dak op de muurplaat en naar de gevels
- Dak-doorvoeren
- Open-/inzet haard
- Wijzigingen aan de woning; daar waar bestaand en nieuw aansluiten
- Maar soms ook door wandcontactdozen, spotjes en de aansluiting vloer/ muur en onder langs de kozijnen

Eenvoudig op te sporen
Eenvoudig te repareren

Bij het openen van de voordeur krijgen we veelal al een goed beeld van de kierdichtheid-status van de woning

MAAK EEN PLAN - stap voor stap

Begin met uw gewenste eindsituatie als doel

Welke oplossingen passen binnen het energiesysteem van de toekomst?

Hoe zorgen we dat het past bij klimaatneutraal/ planeetvriendelijk wonen?

Hoe zorgen we dat de eindoplossing betaalbaar is?

We kunnen het geld maar 1x uitgeven, dus goed nadenken over waaraan we het uitgeven

Stap 1 - Uw uitgangssituatie

Gezondheid, Comfort, Veiligheid, Kosten besparen, Duurzaamheid.

STAP 2 - Nulmeting en Plan maken

STAP 3 - Binnenklimaat, Ventilatie, Kieren dichten, CV opnieuw instellen

STAP 4 - Isoleren dak, muren, gevel, vloer

STAP 5 - Van het gas af + Energie opwekken

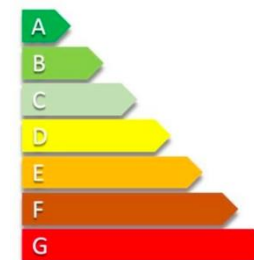
MAAK EEN PLAN

Duurzaam huis stap voor stap

Een verduurzaamd huis

- heeft meer comfort
- is 10% meer waard
- lagere energiekosten

Er zijn subsidies beschikbaar die een bijdrage leveren aan de kosten voor de transitie

ONAFHANKELIJK en GRATIS ADVIES is BESCHIKBAAR

GRATIS

ENERGIECOACH

Een daarvoor opgeleide vrijwilliger waarmee een afspraak is te maken via het Drents Energieloket of via uw gemeente

EERSTE HULP bij ENERGIEBESPARING en VERDUURZAMING

Naast het maken van een energiescan wordt in veel gemeentes een warmtescan aangeboden en is in Emmen de blowerdoortest beschikbaar

.. en bij onder andere de volgende organisaties:

Het Drentse Landschap

Uw Gemeente